

ברנו הולנר

מונולוג של קורט ולדהיים:

אלה הם אנשים שאין להם כבוד לבחירה דמוקרטית. אינני מצפה לכך שכולם יאהבו אותי. זה יהיה נאיבי מצדי. אבל נבי חרתי ברוב הגדול ביותר שהיה אי פעם באוסטריה (54%). האם שקלתי התפטרות? ודאי שהיו לי רגעים קשים, הרבה רגעים קשים. אבל אילו הייתי מתפטר, העם היה אומר: "מה זאת אומרת? אנחנו הצבענו! הבענו את דעתנו בדרך דמוקרטית, וכך

יירה מפוארת כמו שלי, שבסופה כיהנתי במשך 10 שנים כמוזכ"ל האו"ם... זה חסר תקדים, להיות 10 שנים בתפקיד הזה: היו אמנם שנבחרו לקרנציה שניה, אבל הם לא החזיקו מעמד — הם נפטרו. אני היחיד ששרד כחיים במשך שתי קרנציות שלמות! ופיתאום — מאשימים אותי ככאלה דברים! עם כל הצניעות, אני יכול להתגאות בכך שראגתי תמיד — במיוחד כש הייתי מוזכ"ל האו"ם! — לזכויות האזרח

הרי הפרשה התחילה כאן (באוסטריה). אני זוכר בדיוק איך: היה איוה דוקי טור דירל, היסטוריון צעיר, שגילה כמה מהתצלומים המפורסמים (כיום) שלי במדים מימי מלחמת העולם השני. הגבתי בלי בהלה, מפני שמעולם לא הכחשתי שהייתי בצבא בתקופת המלחמה. לא צפיתי אז כזאת התפתחות. מי יכול היה לצפות? האירוניה היא שמישפחתי נרדפה קשות על ידי הנאצים. אבי נעצר על

שה לי, קשה לי לשכנע אנשים. איך אני חושב שאני מצטייר בעיני אנשים בישראל? אוהו, בנקודות, כי אני יכול, בעצם, לשפוט רק לפי ההצהרות של כמה מנהיגים וחבריי פרלמנט שם. אני קורא, כמובן, חלק מהמאמרים המתפרסמים בישראל נגד. מתרגמים אותם עבורי. תמיד חשתי שהלואי ויכולתי לדבר ישירות אל הישראלים, אבל זאת הפעם

"כולנו עושים שגיאות..."

עת לא מתחשבים בה?" אשתי שאלה אותי כמה פעמים: "למה אנחנו צריכים את כל זאת? אתה בטוח שאנחנו צריכים זאת?" מה ענית לה? שבמשך כל חיי לא ברתתי מאחריות או מחיים קשים. זאת לא גישה נכונה, להיכנע ללחץ. הדוקטור (ברנו) קרייסקי סיפר לי ששיקרת לי לזמן מה: שילשום? לא שיקרתי לדוקטור קרייסקי! הוא מעולם לא שאל אותי על עברי הצבאי. מצירי, הוא יכול היה לעיין בתיקים. הוא אמר לי שהפרק הזה לא נכלל בקוריקולום ויטה (תולדות חיים) א גיד לי משהו: רוב הדיופולמטים האוסטריים אינם מפרטים בכלל את עברם בקוריקולום ויטה. אני עוד פירטתי הרבה יותר מאחרים.

מדוע דילגתי דווקא על הפרק הזה? לא חשבתי שזה כליך חשוב. לא פיללתי שזה עומד להיחפז לפרק מהש מעותי בחיי.

בכל אופן, קרייסקי מעולם לא שאל אותי על עברי הצבאי, ולכן גם לא שיקרתי לו. אין לי מושג מדוע הוא כליך כועס עלי, או נפגע ממני. הוא בכלל רגוז מאו על שהוא לא בשילטון. נכון, היתה שיחת טלפון אחרונה שלנו. אמרתי לו: "מעולם לא שיקרתי לך בנוגע לעברי".

מה אני מעריך שיהיה? אני מקווה שהרוחות תירגענה. אעשה למען זאת כמיטב יכולתי.

האם אני מתכוון לכהן את מלוא שש (המשך בעמוד 41)

דס: דאגתי ליהודי ברית המועצות, חיי לצתי שבויים צרפתיים. הכל יודעים איך סיכנתי את עורי ממש למען שבו יים אמריקאיים...

איך, בכל זאת, אני מסביר את מה שקרה? אני לא פטליסט, אני מאמין באלוהים! כקאטולי, אני משוכנע שצריך לאהוב, לסלוח ולעזור. אני מנסה לעשות זאת, על אף מצבי הקשה. האם מצבי מפריע לתיפקודי כנשיא אוסטריה? אני מנסה לתפקד נורמלית. אינני חושב שעבודתי כנשיא נפגעה מהפרשה: מאז נובמבר 1986 הייתי צריך לראווג שהמשלה החדשה והי קנצלר שנבחר (פרנץ וראניצקי) יתפ קרו כהלכה.

אינני סבור שהפוליטיקאים כאן מ נצלים את מצבי העריו. כן, אני מודה שמצבי עדיין ביותר.

לשימחתי, ההפרדה באוסטריה בין הממשלה לבין הנשיאות ברורה ביותר. מדוע רציתי להיות נשיא? רציתי מוזמן. בבחירות ב-1971 נכשלתי, אם כי זה נחשב אז כהישג אישי שלי. תמיד הייתי קשור לארצות.

מערכת יחסים עם הקנצלר? קורק טיל, אפילו ידידותית. נכון, וראניצקי (הקנצלר) באמת צוטט, באחרונה, כאי לו אמר ש-60% מוזמן מוקרש למה שמכונה "פרשת-זלדהיים", אבל אני לא נפגעתי מזה. אני גם לא חושב שהוא התכוון למה שהשתמע מכך. הפארי דוכס הוא שהאנשים המשימים אותי מעסיקים אותו — לא אני! הם הבעיה, ולא אני!

אבל לי לא היה כוח! איך אני חש כשמדברים לי את התואר "נאצי"? כששמעתי זאת לראשונה, לקיתי פשוט בהלם! אחרי קאר

ידי הגסטפו, אחי ואני קיבלנו מכות אימות מידיהם. אני לא מבין מה רוצים ממני. הייתי רק סגן! לסגן אין בכלל כוח. תלוי באיוו עמדה הסגן מצוי? נכון,

סוף הראיון: לחיצת-ידיים
אח, לא נראית כמו יהודי

הראשונה שאני עושה זאת מאז התחילה הפרשה.

האמת היא שגם כשניסיתי להסביר את עמרתי בעבר, במעמדים שונים, ממילא פירסמו את דבריי כשהם מסור לפים. אז מה הטעם?

עכשיו, כשאנחנו משוחחים, הפרשה שוקעת במצת. אולי זהו באמת הזמן לדבר.

איך אני מצטייר בישראל? האם עלה על דעתי שאני מצטייר כאורח מיפ לצאתי? אני מאוד מקווה שלא. אני יצור אנושי! נורא קשה לי, במצב הזה, לי ולמישפחתי. יש לי אשה, שלושה ילדים ונכדים שצריכים להתמודד עם הפרשה יומיומית.

קשה נורא להיות מותקף כפי שאני מותקף מזה שנתיים. זה כואב. ברור שזה כואב לי, אבל גם למישפחתי. אני מנסה להנהיג חיי-מישפחה נורמליים בשנתיים האחרונות, אבל זה כמעט בלתי-תיאפשר.

הנכד שלי, בן 12, חזר מבית-הספר ושאול אותי: "סבא, זה נכון מה שהילדים אומרים עליך?"

מה אמרו לו? שסבא שלו רוצח? ילדים הם עם נורא אכזרי!

אין לי מושג מדוע התחילה הפרשה לפני שנתיים. בגלל מועד הבחירות לנשיאות? כבר "רצתי" לנשיאות ב-1971. את אמנם צעירה מכדי לזכור, אבל איש לא נופף אז בשום-דבר מעברי. מי יכול היה לצפות דבר כזה?

אני חושב שהפעם זה קרה, מפני שהעריכו שסיכויי לזכות מצויינים.